

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ & ΜΗΧ/ΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΣΗΜΑΤΩΝ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗΣ

Μάθημα: "Ρομποτική Ι: Ανάλυση, Έλεγχος, Εργαστήριο" (Ακαδημαϊκό Έτος 2016-17)

Εξαμηνιαία Εργασία: Ρομποτικός Χειριστής τριών στροφικών βαθμών ελευθερίας (Robotic Manipulator with 3 rotational DOF)

Στο Σχήμα 1 εικονίζεται η κινηματική δομή ενός ρομποτικού χειριστή τριών στροφικών βαθμών ελευθερίας $\{q_1, q_2, q_3\}$. Τα μήκη των συνδέσμων $\{l_0, ..., l_5\}$ θεωρούνται γνωστά και σταθερά. Η κινηματική διάταξη αρχικοποίησης (όπου q_i =0, για κάθε i=1,2,3) είναι αυτή που εικονίζεται στο Σχήμα 1.

Α. Θεωρητική Ανάλυση

- 1. Να προσδιορισθεί ο πίνακας παραμέτρων **Denavit-Hartenberg** του ρομποτικού βραχίονα.
- 2. Να γραφεί η κινηματική εξίσωση (ευθύ γεωμετρικό μοντέλο) του ρομπότ.
- 3. Να υπολογιστεί η **Ιακωβιανή μήτρα** για τυχαία διάταξη, και να γραφεί το ευθύ διαφορικό κινηματικό μοντέλο του ρομπότ.
- 4. Να μελετηθεί το αντίστροφο γεωμετρικό, καθώς και το αντίστροφο διαφορικό κινηματικό μοντέλο του ρομπότ, και να προσδιορισθούν πιθανές ιδιόμορφες διατάξεις του συστήματος (singular configurations).

Β. Κινηματική Προσομοίωση

Έστω ότι, για τις ανάγκες μιας ρομποτικής εργασίας, το τελικό σημείο δράσης O_E του εργαλείου του ρομποτικού βραχίονα καλείται να εκτελέσει ευθύγραμμη κίνηση, ξεκινώντας από δεδομένο σημείο $A(x_a,y_a,z_a)$ και τερματίζοντας σε δεδομένο σημείο $B(x_B,y_B,z_B)$.

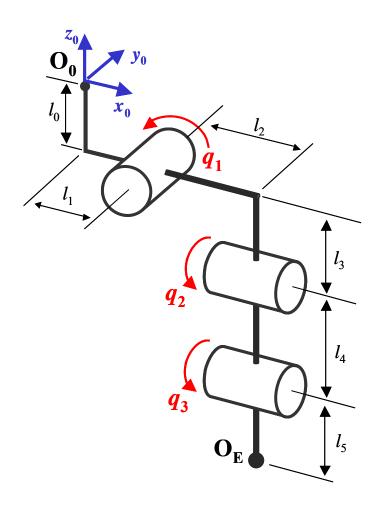
- 5. Θεωρούμε ότι τη χρονική στιγμή t=0 το τελικό σημείο δράσης του ρομπότ βρίσκεται ήδη στη δεδομένη αρχική θέση Α και ότι η επιθυμητή τροχιά του τελικού στοιχείου δράσης πρέπει να διαγραφεί συνολικά εντός 10 secs. Επιθυμητή, επίσης, είναι η ομαλότητα της τροχιάς (χρονική συνέχεια και ως προς την ταχύτητα).
 - Να σχεδιαστεί **επιθυμητή τροχιά** στο χώρο εργασίας και να εκτελεστεί **κινηματική προσομοίωση** του ρομποτικού χειριστή.
 - Να δοθούν οι γραφικές παραστάσεις στο χρόνο (plots) των ακολούθων μεγεθών, που επιτυγχάνουν την εκτέλεση της επιθυμητής ρομποτικής εργασίας:
 - (α) Το επιθυμητό προφίλ κίνησης του τελικού εργαλείου δράσης, δηλαδή: (1) η επιθυμητή θέση του άκρου $(p_{\rm Ex},\,p_{\rm Ey},\,p_{\rm Ez})$ του ρομπότ σε κάθε χρονική στιγμή t, και (2) η γραμμική ταχύτητα του εργαλείου δράσης.
 - (β) Οι γωνίες στροφής $\{q_1,\ldots,q_3\}$ και οι γωνιακές ταχύτητες $\{\dot{q}_1,\ldots,\dot{q}_3\}$ των αρθρώσεων, σε κάθε χρονική στιγμή t, κατά την εκτέλεση της εργασίας.
 - (γ) Ένα, τουλάχιστον, διάγραμμα κίνησης που θα εικονίζει μια χρονική ακολουθία ενδιάμεσων διατάξεων της ρομποτικής κινηματικής αλυσίδας κατά την εκτέλεση της εργασίας (από το animation της κίνησης).

Παρατήρηση: Για την κινηματική προσομοίωση μπορεί να υποτεθεί ότι: $z_A=z_B$, $x_A=x_B$, και $l_3=0$. Οι υπόλοιπες διαστάσεις, μήκη συνδέσμων και λοιπά γεωμετρικά στοιχεία του ρομποτικού βραχίονα και της επιθυμητής ρομποτικής εργασίας (συντεταγμένες των σημείων A και B εντός του χώρου εργασίας -workspace), θεωρούνται δεδομένα και μπορεί να είναι της επιλογής σας για τις ανάγκες της κινηματικής προσομοίωσης.

Σημείωση: Είναι επιθυμητό οι συντεταγμένες των σημείων Α και Β (εντός του χώρου εργασίας) να μπορεί να εισάγονται ως παράμετροι της ρομποτικής εργασίας κατά την εκτέλεση του προγράμματος προσομοίωσης.

Να παραδοθούν: (α) γραπτή αναφορά (report), και (β) τα απαραίτητα αρχεία προγραμμάτων των προσομοιώσεων σε ηλεκτρονική μορφή ("m-files", εαν οι προσομοιώσεις γίνουν με χρήση Matlab).

(Οι εργασίες παραδίδονται ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος στο $\frac{\text{http://mycourses.ntua.gr}}{\text{http://mycourses.ntua.gr}}$

Σχήμα 1: Κινηματική δομή ρομποτικού χειριστή 3 στροφικών β.ε.